Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 190. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 7-го ЖОВТНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, OCTOBER 7, 1982 No. 190. VOL. LXXXIX.

ЗАВЕРШИЛАСЬ ПІДГОТОВА ДО МОЛОДЕЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ню Йорк, Н.Й. — Підготова І-ої Світової Конференції Українських Молодечих Організацій вже добігає до кінця. Програмова Комісія в Ню Йорку в складі: Л.Т. Романків — голова (Пласт) заступники голови — Е. Гановський (СУМ), І. Павленко (ОДУМ), секретар — О. Рожка (СУМ), і члени — С.Рубель (Пласт) і А. Шевченко (ОДУМ) відбули останні засідання, на яких обговорено всі подробиці Конференції. Організаційно-підготовча Комісія Конференції в Торонто під проводом Р. Вжесневського (ПЛАСТ) та за співучастю організацій Пласт, СУМ, ОДУМ, МУН, СУСК, УКЮ, СУМК і „Зарево" також покінчила усі основні праці організаційного характеру, зв'язані з Конференцією. До участі в Конференції зголошені делеґати з майже усіх країн світу, де перебувають українці, а це включає: ЗСА, Канаду, Великобританію, Німеччину, Бельгію, Францію, Австралію, Арґентину і Бразилію.

Конференція, яка має на цілі застановитись над рядом проблем, важливих для всіх українців у діяспорі, відкрита не лише для учасників-делегатів поодиноких молодечих організацій та студентських і спортових товариств, але також для всього українського громадянства, якому дорога українська молодь і справи молоді.

Важлива ця Конференція і тим, що наголос на Конференції є на участь молодої ґенерації, так в формі делеґатів, як і в формі панелістів і доповідачів. І так усі панелісти, які беруть участь в трьох панелях, є віком понижче 30 років.

Конференція, яка відбудеться у приміщеннях Дому Молоді в Торонто при 83 Крісті вул., почнеться в п'ятницю о год. 8-ій вечора, 8-го жовтня, товариською зустріччю.

Відкриття Конференції відбудеться в суботу, 9-го жовтня, о год. 10-ій ранку і воно включає слово голови СКВУ І.Базарка, слово голови КУМО Л.Т. Романкова, вибір президії та комісій. Після обіду в суботу відбудеться два панелі: „Процеси асиміляції і як їм протиставитись", з участю зголошених панелістів: Тарас Коновал (ОДУМ), Ігор

(Закінчення на стор. 4)

СУК „ПРОВИДІННЯ" ВІДЗНАЧИВ 70-РІЧЧЯ

Сцена з постановки опери „Запорожець за Дунаєм" у Філядельфії.

Філядельфія, Па. — В неділю, 26-го вересня ц.р., тут відбулося багатолюдне крайове відзначення 70-річчя Союзу Українців Католиків „Провидіння", в якому взяли участь владики Української Католицької Церкви, представники українських організацій, священики і монахині.

Започаткувала це відзначення Архиєрейська Божественна Літургія, яку відслужили Владики Стефан, Василь, Іннокентій і Роберт, як також головний предсідник „Провидіння" о. шамб. Стефан Чомко і гість з Англії о. Василь Тисак а дияконував о. Тома Саюк. В часі Богослужби відповідну проповідь виголосив о. шамб. С.Чомко, в якій особливо підкреслив заслуги Владики Сотера Ортинського, що в 1912 році дав основи для створення „Провидіння", яке сьогодні нараховує 19,000 членів.

Опісля у залі школи ім. кард. Догерті відбулося виведення опери С.Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм", якому приглядалися усі владики та 2,000 осіб. Перед початком вистави о. шамб. С. Чомко привітав присутніх та зазначив, що „Провидіння" у своїй праці для української Церкви і народу приділяє велику увагу та підтримує українську культуру.

Оперу ставив відомий оперний ансамбль під проводом Лева Рейнеровича. Саме оцінюючи працю того єдиного оперного ансамблю в ЗСА, на закінчення вистави, о. шамб. С.Чомко вручив його керівникові пропам'ятну таблицю в подяку за його сороклітню працю в українській опері. У виставі опери брали участь крім членів оперного ансамблю об'єднані хори з Бруклину та Озон Парку і танцювальний ансамбль „Волошки".

Вручення пропам'ятної таблиці Л.Рейнеровичу привітали глядачі бурхливими оплесками, як також щиро оплескували усіх виконавців.

Для виконавців опери та представників установ присутніх на тому відзначенні 70-річчя „Провидіння" відбувся спільний обід в залі парафії Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз парку.

В часі обіду промовляли Марія Ясінська-Мурована, яка в опері „Запорожець за Дунаєм" виконувала ролю Оксани і Л.Рейнерович, керівник ансамблю та виконавець головної ролі. Вони дякували „Провидінню" за це, що дали їм змогу вивести оперу перед широкою публікою та підтримували їх у їхньому змаганні забезпечити майбутність ансамблеві.

В імені „Провидіння" о. Чомко подякував щиро усім виконавцям.

У відзначенні 70-річчя СУК „Провидіння" взяли між гостями участь представники трьох інших братських союзів. Український Народний Союз репрезентували головний секретар Володимир Сохан і головний організатор Степан Гавриш, Український Братський Союз репрезентував головний предсідник Іван Олексин, а Українську Народну Поміч голова філядельфійської окружної ради Лев Галас.

ШУЛЦ І ҐРОМИКО ВІДБУЛИ БЕЗУСПІШНІ РОЗМОВИ

Ню Йорк, Н.Й. — Розмови поміж міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком і державним секретарем ЗСА Джорджем Шулцом не принесли ніяких помітних успіхів. Після другої серії тих розмов обидва представники урядів не могли знайти ніодної точки порозуміння, за виїмком спільного ствердження, що треба якнайскоріше постаратися про закінчення війни поміж Іраном і Іраком. Порозуміння в цій справі було можливим тому, що обидві сторони у тому конфлікті досі задержали невтральність.

Після того, як Шулц представив плян Уряду ЗСА, а передусім президента Роналда Реґена у відношенні до Близького Сходу та конфлікту в Ливані, А.Ґромико скритикував його, уважаючи, що ЗСА не зробили повного зусилля, щоби закінчити палестинський конфлікт і щоб ізраїльські війська вийшли з Ливану.

В загальному, однак, обсерватори підкреслюють, що розмови поміж Шулцом і Ґромиком були серйозні та ділові. Цікаве що в обидвох розмовах, які досі відбулися, не заторкнено ані одним словом можливості зустрічі поміж президентом Р.Реґеном і Леонідом І.Брежнєвим. Існує можливість, що на цю тему говорено окремо, але це може бути також ознакою, що відносини поміж обидвома державами є так натягнені, що не можна навіть думати про зустріч їх провідників.

В день другої розмови з Ґромиком, Д. Шулц зустівся також із представниками двох комуністичних держав, з якими ЗСА має добрі відносини, а це з Югославією і Румунією. При тому Шулц підкреслив постійну підтримку Югославії, яка є незалежною від держав совєтського бльоку.

СХОПИЛИ ЧОВЕН БІЛЯ ШВЕДСЬКОЇ БАЗИ

Стокгольм, Швеція. — Шведські офіційні військові чинники повідомили, що у вівторок, 5-го жовтня ц.р., вони вистежили підводний човен біля засекреченої морської бази і припускають, що воно совєтське. Тепер змушують це судно виплисти на поверхню, заложивши відповідні перешкоди.

Човен завважено у віддалі 10 миль від відкритого моря у заливі Горсфярден і після заложення перешкод воно має лише два вузькі просмики, якими могло б продістатися у відкрите море. Рівночасно гелікоптери скинули підводні вибухові матеріяли, а шведські підводні та інші пароплави патролюють цілу околицю, щоб не дозволити чужому суднові просмикнутися.

Хоча ще не було можливості зідентефікувати напевно звідкіля це судно походить, усі познаки вказують на те, що воно совєтське. Вперше помічено це судно в п'ятницю, 1-го жовтня, і від того часу немає нових знаків його перебування, за виїмком повітряних бульок на поверхні моря, що є доказом, що в глибині перебуває великий об'єкт.

Тайна шведська база на острові Муско, біля якої помічено чуже підводне судно є найважливішою і має найкраще електронічне вивінування у Швеції. База розташована у віддалі 20 миль від Стокгольму.

Адмірал морських військ Швеції Кіркеґард заявив, що невідоме підводне судно, яке тепер стараються вони відкрити, це вже дев'яте нарушення шведської морської території чужими суднами у біжучому році.

Невідоме судно мусить виплисти на поверхню з уваги на брак кисню. В інакшому разі залога згине.

ДОПОМОЖІТЬ МОЄМУ ЧОЛОВІКОВІ, — БЛАГАЄ ДРУЖИНА ЮРІЯ БАДЗЯ

Світляна і Юрій Бадзьо

Джерзі Сиці, Н.Дж. — Внизу друкується заклик Святляни Кириченко, в якому вона звертається до жіночих організацій у вільному світі — допомогти її чоловікові Юрієві Бадзьові, безпідставно засудженому судом СССР — із вироком сім років таборів і п'ять років заслання. Заклик цей, користуючись джерелами — „Материалы самиздата" вып. (82) АС N4724, переклала з російської мови Надія Світлична.

ДОПОМОЖІТЬ

Я, дружина, політв'язня Юрія Бадзя і мати двох дітей, звертаюся до міжнародних жіночих організацій з проханням допомогти моїм дітям побачити батька і врятувати мого чоловіка від можливої загибелі.

Іде четвертий рік неволі Юрія Бадзя, засудженого до семи років таборів і п'яти років заслання тільки за те, що він написав — нікому, навіть найближчим друзям не показуючи — наукову працю про джерела і суть соціялізму. Совєтська держбезпека, вважаючи своїм головним ворогом живу думку, вистежила, де Юрій зберігає незакінчену книгу, захопила вже написані розділи і саму лише спробу осмислити суть нашого життя — тільки за це, бо Юрій, повторюю, нікому не показував своєї праці! — прирекла його на 12 років каторжної неволі.

За три з гаком роки нам дозволили всього одне тривале (від одної до трьох діб) побачення — одразу після того, як чоловік прибув до табору, хоча в совєтському Виправно-трудовому кодексі написано, що в'язень має право на таке побачення щороку. І ось тепер нас черговий раз позбавили тривалого (в найкращому випадку всього лиш тридобового) побачення — до квітня 1983 року. Рік за роком діти ні на секунду не можуть наблизитися до батька, потримати його за руку, довірливо поговорити з ним, розпитати без тюремників про здоров'я, розповісти про себе. Лише один раз на півроку нам дають коротке (від двох до чотирьох годин) побачення, при чому на цьому побаченні нас розділяє величезний стіл, який стоїть у напівтемній кімнаті, де за нами пильно стежать — і звичайно ж слухають нашу розмову — троє, а то й четверо наглядачів, так що забуваються найпро

(Продовження на стор. 4)

Поширюють осторогу

У понеділок, 4-го жовтня, приблизно 1,000 добровольців роздавали летючки, в яких застерігається населення приймати піґулки посиленої дії Тайленолу (до яких злочинці додали смертельну отруту). На світлині в Чикаґо Марія Чичула (зліва) перекладає на українську мову летючку Анні Красницькій. Ця світлина аґентства Ассошіейтед Пресс була поміщена в „Ню Йорк Таймсі" з 5-го жовтня ц.р.

Відбувся Український день у Сан Дієґо

Сан Дієґо, Каліф. (О.Захарів). — Відзначення Українського дня у Сан Дієґо, Каліф., відбулося в неділю, 5-го вересня ц.р. у міському Бальбоа парку при чисельній участі й підтримці місцевих і позамісцевих українців.

Традиційне в громаді свято відкрила голова Товариства міжнаціональної приязні шведка Рут Пірсон, програмою керувала королева місцевої громади українців студентка-пластунка Уляна Олексишин, яка, одночасно, познайомила чисельно переважаючих неукраїнських глядачів з історією та культурою України.

На відкритій сцені парку виступила першою молодеча оркестра із Лос Анджелесу „Беркут" під керівництвом Романа Василина і Ореста Балабана, виконуючи українські народні пісні часто під спів Наталки Івах.

Перепліталися гра і співи „Беркута" із виступами танцювального ансамблю „Дух України" під керівництвом Ненсі Прокопій із Лос Анджелесу, який не вперше бере участь у репрезентаціях українського танку в місцевій громаді. Обидві групи викликали заслужені оплески багаточисельних і вдячних учасників Українського дня.

Під закінчення програми королева громади У.Олексишин була нагороджена пам'яткою-відзначенням за її успішну і корисну працю для української громади і її репрезентації.

Місцеве жіноцтво біля розташованої „Української хати" продавало українські кулінарні вироби, прибуток із чого був призначений на допомогу родинам переслідуваних в Україні.

Про Український день інформувала телевізія і преса міста.

Помер проф. д-р Петро Оришкевич

Вашінґтон. — Тут в одному із шпиталів у вівторок, 5-го жовтня ц.р., помер від серцевого удару бл. п. проф. д-р Петро Оришкевич, проживши 73 роки. Покійний залишив дружину Ярославу, здому Руденська, і сина д-ра Яромира.

У Вашінґтоні покійний був діяльним в українській громаді — заснував і був директором через довгі роки Школи Українознавства, був диріґентом українського хору, а в останніх роках був секретарем Відділу НТШ. Залишив за собою наукові праці з ділянки географії України, включно з мапами України.

Похорони відбудуться в суботу, 9-го жовтня ц.р., о годині 9-ій ранку з похоронного заведення Hines-Rinaldi, при 11800 New Hampshire Ave., Silver Spring, Md.

Панахида відбудеться в п'ятницю, 8-го жовтня ц.р., в год. 6-ій увечері в згаданому заведенні.

Владика Митрополит Мстислав відвідав Нову Англію

С.Бавнд Брук, Н.Дж. — В суботу, 25-го вересня Блаженніший Митрополит Мстислав завітав до парафії св. Володимира в Гартфорді, Конн.

Того ж дня під вечір Владика відвідав церкву Пресвятої Богородиці в Ню Бріттені, Конн. і був присутній на вінчанні дочки проф. д-ра Михайла Воскобійника, Марини. Чин таїнства шлюбу довершив ректор Святософійської Духовної Семінарії протоієрей Франко Історчин, якому співслужили протоієрей Дмитро Мамчур з Гартфорду, о. Я. Нортон, настоятель церкви в Ню Бріттені і протодиякон В.Поліщук. Після закінчення вінчання молоді підійшли до присутнього Владики з проханням про архипастирське благословення. Привітавши молодих з одержанням благословення Церкви на їхнє подружнє життя, Владика побажав їм Божих ласк і щедрот та взаємної любови.

В неділю, 26-го вересня, Владика Митрополит очолив Божественну Літургію в церкві Св. Князя Володимира в Гартрофді, Конн. Перед початком цієї відправи Митрополит довершив посвячення новозбудованого престолу. Сослужили Митрополитові: декан округи Нової Англії митрофорний протоієрей М.Чернявський, ректор Духовної Семінарії протоієрей Ф.Історчин, о. Д.Мамчур і протодиякон В.Поліщук. Оздобив відправу своїм співом парафіяльний хор під керуванням В.Климука, заслуженого диригента УП Церкви в ЗСА. Під час Святої Літургії Митрополит нагородив саном протоієрея настоятеля церкви о. Д.Мамчура.

По полудні того ж дня, в місцевому Народному Домі, парафіяльна управа і трудолюбиве сестрицтво тієї парафії гостило святковим обідом Владику і духовенство та парафіян і велику громаду гостей з сусідніх парафій (Ню Гейвен, Ню Бріттен і Бриджпорт) багатим обідом. Цю щиру гостину було закінчено архипастирським словом до присутніх. Свою промову Владика Митрополит призначив цим разом аналізі сучасних жалюгідних подій у житті всього людства, зокрема на Близькому Сході та у житті української громади у вільному світі, а в тому й на відтинку Української Православної Церкви в ЗСА.

Щедрими оплесками і співом „Боже Великий, Єдиний, нашу Вкраїну спаси!" прощала велика громада свого Архипастиря, який, до речі згадати, своє служіння Богові і побожній українській людині в ЗСА розпочав 32 роки тому саме у стейті Коннектикат, у місті Бриджпорт.

У світі

У ВЕНЕСУЕЛІ НАЦІОНАЛЬНЕ ВІЙСЬКО заскочило в джунглі відділи лівих повстанців та вбило 28 з них. Згинув також у цій битві один вояк. Більшість повстанців у Венесуелі зліквідовано в половині шістдесятих років, але малі їх групки все ще перебувають розсіяні у лісах та джунґлях та час-до-часу нападають на поліційні станиці або поривають цивільне населення.

В ТОРОНТО ПОМЕР ПІСЛЯ УДАРУ МОЗКУ відомий канадський піяніст Ґлен Ґулд. Хоча йому було саме щойно 50 років життя, він вже у 1964 році закінчив свої концертові публічні виступи і посвятився всеціло виконуванні творів на плитах, яких він залишив понад 80. Був він найбільше відомий з інтерпретації Баха. У публічному житті був найбільше відомий із причини своїх ексцентричних потягнень, наприклад, підспівування в часі гри тощо.

БУВШИЙ ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР ДО ЗСА Ромуальд Спасовскі отримав присуд смерти в своїй неприсутності. Варшавський військовий суд засудив Спасовского на смерть за дезертирство після проголошення стану облоги в Польщі. Повідомляють однак, що найвищий суд змінив цю кару на відібрання усіх горожанських прав і конфіскату цілого майна.

АРХИЄПИСКОП ПОЛЬЩІ ЮЗЕФ ҐЛЄМП відкликав свої пляни поїздки до Риму, а відвідини ЗСА стоять під знаком запиту. Пояснюють це тим, що обставини в Польщі не кращають, а навпаки завважується там більше напруження.

В ІНДІЙСЬКОМУ МІСТІ МІІРУТ, ЯКЕ ЛЕЖИТЬ у близькому сусідстві з Ню Делі, вбили коменданта індійських військ, які прибули, щоб заспокоїти заворушення. У заворушеннях раніше згинуло понад 30 осіб. Коменданта знайшли застріленого у його помешканні, день після того, як він приїхав до Міїруту.

РУМУНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НІКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ звільнив із посту міністра рільництва через те, що він не міг належно зорганізувати доставки харчів. З цього самого приводу звільнено також ряд нижчих урядників міністерства рільництва.

КОРОЛЬ ЙОРДАНУ ГУССЕЙН ПРИЇХАВ НА відвідини до Іраку разом з командантом йорданських військ і прем'єр-міністром та іншими високими членами його уряду. Король Гуссейн постійно підтримує Ірак в його боротьбі з Іраном і закликає до того інші арабські держави, на підставі домовлення, яке зробили минулого місяця на конференції представників арабського світу в Марокко.

АЗІЙСЬКІ ДЕРЖАВИ, ЗА ВИЇМКОМ КИТАЮ, В'єтнаму, Камбоджі та Ляосу створили тепер т.зв. „Споживчий Інтерполь" щоби провіряти точніше доставу харчів до тих бідніших країн. Стверджено, що часто переслані даром харчі чи ліки зі ЗСА та інших західніх країн мають дуже малу вартість, а то часом вони навіть шкідливі.

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНІ, СТЕЙТОВІ І МІСЦЕВІ АҐЕНТИ, що займаються розслідуванням смерти осіб, що зужили болевгамовуючі ліки посиленої дії Тайленол, до яких злочинці додали отруту циянйду, 4-го жовтня сконцентрували свою увагу на площі для паркування автомобілів, при шляху на північний захід від Дел Плейс, Ілл. Два шерифи знайшли там на землі сотні порожніх фляшок від Тайленолу і розсипаний білий порошок. Іллінойський генеральний прокуратор Тайрон Фенер на пресовій конференції, що відбулася „на швидку руку" надворі, ввечері 4-го жовтня, повідомив, що 100 агентів вже перевели 220 інтерв'ю, щоб дістати інформації про приблизно 20-ох запідозрених у цьому злочині людей, різного віку від молодих „гиппі" і старшим чоловіком, кінчаючи. Є серед них і декілька жінок. Процес розслідження дуже нелегкий і, правдоподібно, затягнеться ще на довгий час. Прокуратор заявив також, що він заскаржить аптеки, які, всупереч усуненню і забороні продажу пігулок Тайленол в усіх крамницях Чикаґо й околиці, продавали цей лік „начорно".

ЗГІДНО ІЗ РАПОРТОМ КОМІСІЇ функціональности в Уряді, скорочення федеральної статистичної системи призвели до виключення або зменшення 50-ти головних програм, які допомагали урядовим аґенціям, підприємствам, публічному станові економії, здоровельному станові населення і ефективності Федеральної програми. Згідно з повідомленням Бюра перепису населення, на протязі двох декад зменшився наплив учнів до приватних шкіл, не зважаючи на широкорозповсюджене невдоволення батьків із едукаційного рівня в публічних школах в останніх роках. Припускають, що вислід цього опиту мав підтримати президента Роналда Реґена в його законопроєкті, на підставі якого уділять податковий кредит батькам, діти яких є учнями приватних шкіл.

ІСПИТОВА КОМІСІЯ ДО КОЛЕДЖІВ ПОДАЛА до загального відома, що студенти мурини стоять у шкільних іспитах на 100 точок нижче як інші. Джордж Г.Ганфорд, голова іспитової комісії, уважає за доцільне подати цей факт до загального відома, щоб звернути увагу публічної опінії на труднощі, з якими мусить боротися американське шкільництво, маючи до діла з так різним інтелектуальним рівнем студентів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302.

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00 Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Реґен в обороні України

Як уже інформовано, президент Реґен видав Проклямацію, датовану 21-им вересня 1982 роком, яка стала історичним документом на доказ прихильного ставлення Америки до поярмленої Москвою України й українського народу.

Згідно з резолюцією Конґресу, Президент проголосив день 9-го листопада 1982 року Днем Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод, у скороченні — Української Гельсінкської Групи, яка заснувалася у Києві шість років тому. У своїй Проклямації Президент різко таврує нехтування людськими правами, застереженими в Гельсінкському договорі з 1975 року, отож зламання того договору, що його підписали 35 держав, включно з Америкою і Канадою. За ціну визнання територіяльно-політичного статусу в Европі всіма сиґнатарями того договору, якими були всі европейські країни плюс Америка і Канада, Совєтський Союз погодився на пошанування прав людини своїх громадян та на вільне суперництво комуністичної й демократичної ідей шляхом говореного і друкованого слова. Негайно після підписання того договору совєтський уряд став на становищі, що питання прав людини — це його „внутрішня справа", до якої закордон не має права втручатися. На обох, передбачених Гельсінкським договорах, конференціях у Беоґраді й Мадриді, де перевірювано, наскільки всі клявзулі Гельсінкського договору переведено в життя, гостро тавровано Москву за її ламання міжнародних зобов'язань і власних законів. На обох тих конференціях були присутні також українські делеґати, які гідно репрезентували там українську правду і спричинялися активно до виявлювання страхітливої дійсности в совєтському „раю".

Теперішня Проклямація президента Роналда Реґена — це історичний акт, який свідчить про дальше загострення відносин між ЗСА і СССР власне на ідеологічному ґрунті. Америка врятувала Совєтський Союз у Другій світовій війні від загину. Ф. Д. Рузвелт насправді став засновником совєтської імперії, допустивши її над Дунай, Вислу і Велтаву, Геррі Труман поклав свій підпис під Потсдамський мировий договір, який поділив світ на „сфери впливів" та який став підвалиною під дальший московсько-большевицький імперіялістичний похід з остаточною ціллю „угробити" вільний світ. Західній світ підтримував існування совєтського режиму торгівлею з СССР і постачанням Москві всіх успіхів західньої техніки. Об'єднані Нації стали фікцією завдяки участі в них СССР і його сателітів плюс совєтофільські країни Третього світу. Совєтська імперія „наздігнала і перегнала" Америку в різних родах зброї і є сьогодні поруч з Америкою наймогутнішою державою у світі.

Але кожна акція породжує реакцію. Реакцією на переслідування кожного свобіднішого прояву в Совєтському Союзі, зокрема та особливо в Україні було постання Гельсінкських груп. Недавно була вістка про припинення існування Московської Гельсінкської групи в наслідок безоглядного терору большевицької влади супроти всіх членів і симпатиків тієї Групи. Українська Гельсінкська Група була і є наражена на неменші переслідування, але за кордоном створилося її Представництво з генералом Петром Григоренком у проводі. Тих кілька осіб, колишніх совєтських політичних в'язнів, які є членами Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи, це наявний назверхній доказ існування зорганізованої — явної чи підпільної української опозиції проти окупаційного режиму в Україні.

У Проклямації президента Роналда Реґена говориться виразно про „збанкрутовану морально владу насильства". Президент стверджує, що „ми поновлюємо нашу рішучість не забувати про хоробру боротьбу українського народу за його невід'ємні права і прирікаємо зробити все, що ми можемо, щоб полегшити страждання українців, яких переслідує совєтська влада за їхні спроби користуватися своїми правами..."

Це сильні слова, що їх реальне політичне значення у тому, що Америка перестає боятися заторкувати справу поярмлення України, бо це для Москви Ахіллева п'ята. Захід все ще промовчує проблему совєтського колоніялізму. Об'єднані Нації розпинались і розпинаються за мікроскопійні колоніяльні країни і народи на різних континентах, але промовчують єдину колоніяльну імперію, яка залишилась у постаті СССР. Тим часом саме поярмлені Москвою народи є найбільшим і найсильнішим союзником Америки й цілого вільного світу. Дай Боже, щоб Проклямація Роналда Реґена з 21-го вересня ц. р. промостила шлях для щораз частішого згадування поярмленої України відповідальними чинниками Заходу. Поґратулювати треба всім тим, які заслужилися тут і причинилися до появи цієї Проклямації.

У КАЛІФОРНІЇ ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД ЗАСУДИВ на 30 місяців в'язниці 21-літнього Бенджамина Сасвея за те, що він свідомо не зголосився до реєстрації для військової служби. Наразі його випустили за кавцією 10,000 долярів до часу розглянення відклику від присуду. На закінчення судової розправи Б. Сасвей заявив, що він не зареєструвався до війська, що це було проти його переконань і його совісті. Повідомляють, що організація проти військової служби плянує на день 18-го жовтня велику демонстрацію з вимогою замкнути головну квартиру поборової служби.

Роман Завадович

З ЧИМ ПРИЙДЕМО НА ЮВІЛЕЙ ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ?

Які діти, таке буде завтрішнє людство. Однак багато батьків про це не думає. Одні над цим ніколи не застановлялися, а інші — призабули. А тим часом заговорила про це навіть Організація Об'єднаних Націй, проголосивши 1979 рік — Міжнародним Роком Дитини в 20-річчя проголошення Хартії Прав Дитини. Насправді це не був лише один рік. Це започаткування акції, що мала б проводитися протягом одного чи двох десятиліть з метою усунення кривди і дискримінації у всіх ділянках біологічного і духового життя дитини, її родини й оточення.

Українські організації у вільнім світі заявили свою позитивну поставу до звернення ОН, створили Комісію з представників центральних виховних організацій і проголосили гасло: „Дитина — скарб нації". До української спільноти звернено заклик підтримати цю акцію організаційно, морально і фінансово. У нашій пресі появилися статті, в яких автори поставили громаді, між іншим, такі запити: чи ваша дитина змалку привчається вдома і в церкві говорити українською мовою; чи батьки купили і читають їй українську дитячу книжку, журналик, чи записали її до українських шкіл, організацій і под.?

Українська Церква зацікавлена особливо життям дітей та й не тільки дітей. Вона сама призначена Христом до цих завдань, у ній панує Святий Дух, що заповнює усі її акції. Наше духове життя тісно пов'язане з Церквою, і дуже плитко думають ті, що кажуть: Церква має стисло окреслені релігійні функції, а суспільно-духове життя громади її не обходить.

Отож спробуймо розглянути одну чи дві згадані декади опіки над нашими дітьми зі становища Українських Церков. Нехай наш життєвий досвід перенесе нас в ті часи, коли скінчиться українська декада нашої дитини. Як ми, як громада, будемо тоді виглядати?

Коли завершилося переселення українських утікачів з рідної землі до вільних країн світу, особливо Америки, Канади, Англії та Австралії приблизно в 1950 році наша громада продовжувала обов'язок опікуватися українськими школами. В ході переселення сюди прибули педагоги, священики, письменники, мистці та інші діячі культури, що обслуговували дітей. Тут почали друкуватися журнали для дітей, зразу „Мій Приятель" в Канаді, потім „Веселка" в Америці, „Юні друзі" в Англії. Учителі заснували свої ради та об'єднання, з'явилися окремі видавництва шкільних підручників, журналів і книжок для дітей.

У таборах втікачів (1945-1950) не було дитини, яка не відвідувала своєї церкви та рідної школи. Але вже в перших роках нашого переселення за океан частина дітей відстала від рідної школи, бо їх батьки, зайняті щоденною працею, занедбали опіку над дітьми. Минали роки і положення погіршувалося. Після 30 років можемо порівняти, як дуже змаліло відвідування щоденних і суботніх шкіл, передплатників дитячої преси чи читачів рідної книжки для молоді. У наших церквах було встановлено окремі Богослуження для молоді і призначено окремі лавки для дітей. Скільки дітей засідають на цих лавках під час своїх Богослужень тепер? Чим більше підносився матеріяльний стан громади-батьків, що придбали власні доми, парцелі та авта, тим занепадало зацікавлення українським духовим, релігійним і культурним життям. За 30 років з'явилася в нас нова верства інтелігенції та професіоналістів, але кількість вірних у церквах поступово зменшилася. Діди і баби, що досі опікувалися родинним вогнищем і зберігали предківську мову та релігійно-церковні традиції поволі відходять ув інший світ, а їх місце зайняли батьки й матері, які часто, занедбавши рідну мову і живучи „по-модерному", так само виховують дітей. Їх рідко коли або й зовсім не можна бачити в церкві, в їх домах нема релігійних образів. Батьки не жалують дітям різних вигод, але, наприклад, на передплату свого дитячого журналу нема кілька долярів. Чи в такій родині є українська книжка? Дитячу лектуру заступили комікси телевізія або просто вулиця. Чи багато дітей належить до Пласту, СУМ-У, ОДУМ-у, до товариства вівтарних хлопців чи братства молоді при церквах? А як такі діти підростуть, чи не побачите їх у корчмах? А є й такі, що покидають свій рідний дім і йдуть у пропаще?

У пресі не раз читаємо думки-вислови, які варті того, щоб над ними застановитися. Ось вони: „Українці, як окремий нарід, залишаться так довго, як довго збережуть свою релігійність"; „Без Церкви ми давно, якщо б не пропали, то цілком занидіди в Америці. Церква врятувала нашу релігійну самобутність"; „Втратити за кордоном свою Церкву — означає зникнути нам як національній спільноті"; „Коли нема рідної школи, то й нема рідної Церкви". З таких висловів можна скласти цілий том. А тим часом ми чуємо щораз частіше зловіще пророкування, що за кількадесят років не буде кому ходити до українських церков, шкіл, організацій молоді. Не дбає за це дитина, бо вона лише дитина, що виросла далеко від своєї прабатьківщини, але батьки ідуть її слідами, замість давати їй добрий приклад. І так поволі завмирає рух роду, твориться розрив поколінь.

Покищо ми ще бачимо часами дітей, що говорять плавно по-українськи, добре пишуть і читають, співають і танцюють українські танці. Закінчують школу українознавства матурою і деколи в університеті ще доповнюють знання рідної мови, історії, культури. В американських і канадських школах вони належать завжди до кращих чи найкращих учнів. Ці сини і дочки — гордість і слава ідейних батьків, що виховали їх на справжніх українців, на дітей своєї Церкви і на добрих громадян держави. Але їх усе менше і менше, а зате збільшається число молодих, що стали жертвою лінивих, байдужих і зматеріялізованих батьків, які виховали своїх дітей на так званих „ніщо".

Тож не диво, що вже в 60-их роках наша преса виявила затривоження. Це затривоження згодом перетворилося в сполох. Читаємо такі заголовки: „Тривожні числа", „Справа бути чи не бути", „Черговий крик у порожнечу" і под. А часопис „Вільне слово" (1972 р.) закликав до мобілізації всіх громадських сил такими словами: „Час відкрити спільний фронт проти духової смерти".

З того часу минуло вже 10 років. Чи цей „фронт"

(Продовження на стор. 4)

Мистецька виставка В. Литвина у Філядельфії

У днях 17-го до 23-го вересня ц. р. відбулася в Українському Культурному Центрі у Філядельфії виставка ліноритів та олій мистця Віталія Литвина, який перед трьома роками прибув з України зріднею.

Виставлені праці Литвина — це передусім серія ліноритів „Козацькі могили", які відображають сцени битви під Берестечком та серію ліноритів на тему „Лісової пісні" Лесі Українки.

Мистець присвятив битві під Берестечком багато уваги, він відшукав і перестудіював багато літератури, яка відноситься до тієї сторінки нашої історії, як теж їздив до Берестечка і оглядав місця битви.

Ми стараємося забути про Берестечко де, через зраду татар війська Богдана Хмельницького понесли поразку. Може тому ми не думаємо про цю битву і відносно мало про неї знаємо. В. Литвин бачить цю битву XVII століття в Европі, в якій деякі козацькі відділи відзначилися надзвичайним героїзмом.

Центральні картини із серії „козацькі могили", такі, як „Битва трьох сотень із серії Журавлихи", „Велика битва", „Бій Нечая" та інші роблять глибоке враження. Лінорити Литвина переносять глядача у наше минуле і створюють якийсь містичний зв'язок, близькість, єдність глядача з постатями чи з духом картин.

Крім великого вродженого таланту В. Литвина, безсумніву до високої якости його графіки причинилися, його солідні, десятилітні студії мистецтва і його поважний, глибокий підхід до його творчости, що бачимо, наприклад, у його студіях битви під Берестечком.

Віталій Литвин народився 1937 року в селі Радиславка, Рівенської області. Він закінчив середню школу у 1954 році, після чого почав студії у школі прикладного і декоративного мистецтва в Ужгороді.

Опісля Литвин студіював три роки у львівській школі прикладного мистецтва ім. І. Труша та шість років у львівському Інституті декоративного Мистецтва, де в 1964 році здобув диплом.

Віталій Литвин виставляв свої праці на виставках у Львові, Рівному, Луцьку, Києві і Ялті; тепер плянує виставляти свої лінорити та олії у більших скупченнях українського поселення у ЗСА та в Канаді.

Я. Татомир

Пам'яті композитора Володимира Івасюка

Нещодавно з нашою групою акторів „Ми з України" ми повернулись з малих гастролей по містах ЗСА до Ню Йорку. Програма присвячувалась композиторові Івасюкові, його пісням, його поезії, а також поезії відомої української поетеси Ліни Костенко.

Мені згадався 1971 рік, коли я їздив у великі подорожі по країні в СССР. На базі солістів співаків і балету Державного оперного театру ім. Т. Г. Шевченка, під моїм музичним керівництвом зформувався великий концертний колектив на чолі з артисткою Евгенією Мирошниченко. Назва на афіші була: „Великий естрадний концерт мистців України". Провадив ці гастролі по країні Союзконцерт. Співакам і балетові акомпаньював „симфоджаз". У концерті виконувались пісні українських і західніх композиторів. Дуже важко було підібрати інструментальну музику для оркестри. Я порадився з моїми колеґами і вирішив зробити парафразу з пісень відомого і талановитого українського композитора Володимира Івасюка. У парафразу ввійшли його популярні мелодії „Червона рута", „Водограй".

Коли я провів першу пробу парафрази з оркестрою, дещо вирішив переробити, скоротити. На другій пробі оркестрова п'єса була готова. Де б ми не виступали, усюди замовляли виконати „Червону руту" і ми на „біс" виконували двічі парафразу.

Після успішних гастролей я повернувся до Києва. Це було в середині осени. Зі Львова приїхав мій приятель Володимир Івасюк записувати свої нові пісні на платівку зі Софією Ротару. Ввечері ми зустрілись з ним у досить популярному ресторані „Україна", куди він іноді любив завітати. Володя розпитував про наші гастролі, що нового я написав. Я йому розказував, а він уважно слухав. Приємно Володі було, коли я розповів, як народ просив виконати „Червону руту", і про гучні оплески, як нагороду за його чудові твори, у нашому виконанні. Вислухавши мене, Володимир сказав:

„Все було б добре, але мене у Спілці композиторів вважають самодіяльним композитором і це буде доти, поки я не скінчу композиторський факультет. Не зважаючи на те, що мої твори виконуються по всьому Совєтському Союзі великою кількістю виконавців і мою творчість признав народ, мене не приймають у Спілку композиторів".

У вільному світі, на Заході, я переконався, як українська громада любить пісні Володимира Івасюка і віддає шану своєму кобзареві. У ЗСА, Канаді, Арґентині перевидають тисячними ти-

(Продовження на стор. 4)

Михайло Кучер

НЕЙМОВІРНО, АЛЕ ПРАВДИВО

На Потсдамській конференції президент Труман повідомив Сталіна, що на Гірошіму скинено атомову бомбу. На обличчі „корифея усіх наук" не було помітно жадного здивування. Сталін знав більше про виріб атомової бомби в ЗСА, як президент Труман. Про праці над винайденням атомової зброї, що проводилася у ЗСА, Англії, Канаді, можна сказати, Сталін знав усе. Більше десяти вчених з атомової ділянки, що провадили розшуки і технічну працю, були комуністами, або, щонаймі антифашистами. Про все, що вони знали, повідомляли совєтських резидентів у ЗСА, або, звичайно, свої комуністичні партії.

У роках 1942-1943, в центрах атомових дослідів Ню Йорку, Чикаґо, Берклі і Лос Аламос, було повно совєтських шпигунів, які працювали без жадних перешкод з боку американської контррозвідки. Тому легко було викрасти теоретичне знання. Але потрібні були ще матеріяли. У Москві були пляни і американські формули. Та потрібен ще був уран.

Це був блаженний час для совєтської шпигунської сітки. Німецький історик Герт Бугайт писав: „Комуністичні агенти керували дослідами Конґресу, допомагали складати звіти. Вони давали поради членам Уряду, писали для них доповіді, репрезентували їх на міжнародних з'їздах-нарадах. Вони їздили по світі — як представники американського народу. Вони брали участь у міжнародних конференціях, там, де збирались державні політики, щоб створити світ будучого.

Це був блаженний час для совєтської розвідки, яка жила згідно зі заповітом президента Ф. Рузвелта, який вірив у „добрячого дядька Джо".

Совєтський уряд скерував у воєнне міністерство ЗСА прохання — продати шістьнадцять тонн урану „для потреб медицини". Американці обережно відмовили, ніби їм самим його мало. Тоді совєтський генерал Руденко звернувся до воєнного міністерства ЗСА з подібним проханням на основі „ленд лізу". І коли міністерство знову відмовило, Москва звернулася до приватних осіб і знайшла потрібний уран на тяжку воду. Американський Уряд дав дозвіл вивезти замовлене, у Вашінґтоні перелякалися можливости, що при новій відмові Москва подумає ніби уран потрібний ЗСА для якоїсь тайної поганої мети.

Дійшло до того, що за вибуху американської атомової бомби совєтські вчені в Совєтському Союзі мали всі потрібні формули, рисунки, пляни, описи апаратури і технології. Тоді власне почалася блискавична кар'єра А. Сахарова. Врешті большевики зоглядились що, поспішаючи, забули вкрасти документацію, зв'язану з антирадіяційною охороною. Тут виявив себе Берія. Почалася праця без такої охорони. Крім свобідних робітників, силоміць притягнено велике число в'язнів (зека), які пішли на тамтой світ, вбиті радіяцією.

Був час коли в СССР виникли клопоти з твердим паливом для ракет. Усе було викрадено в ЗСА. В сейфах інститутів Академії СССР була маса вкраденої документації, але бракувало практичного знання. Одначе і такі клопоти при допомозі ЗСА поборено. Атомову совєтську бомбу випродуковано і вона стала могутнім засобом шантажу вільного світу, оборона якого поволі опинилася на плечах ЗСА, а вільна частина Західньої Европи, етапами, все більше схиляється до капітуляції перед Москвою.

Василь Витвицький

КОБЗАРСЬКІ ЛІТОПИСИ

II

Після деякого часу німецьке управління надумало післати Капелю для виступів по більших робітничих скупченнях. Вони їздили і виступали як мистці, хоч влада ввесь час трактувала їх як звичайних робітників.

Усе таки „тисячолітній" німецькій державі прийшов кінець і то передтерміновий. Не минуло багато часу, а Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка причалила до Нового Світу й опинилася у Дітройті. Короткий період реорганізації, а після нього-концертові подорожі по всіх більших українських громадах в Америці й Канаді. По роках виїзди в Західню Европу й Австралію. Як бачимо, бандуристів ще не було тільки в Африці, бож на всіх інших континентах вони вже виступали.

Як справжній літописець Улас Самчук списав у своїй книжці не тільки зовнішні події й політичні переміни, не тільки концертові подорожі Капелі, її виступи й відгуки на них. Він збагнув і зумів передати ту особливу, можна сказати, виїмкову атмосферу праці і мистецької діяльности Капелі. Бо в бандуристів, хоч вони вже понад тридцять років на новому ґрунті далекому від Полтави й Києва, до сьогодні збереглося почуття важливости їхньої місії плекання і продовжування старовинних традицій. Це неначе так, — як говорили давні кобзарі, — що кобзарське діло існує на те, „щоби нагадувати людям про Бога та добрі діла".

Зміст „Збірника на пошану Григорія Китастого", що його видано коштом Фундації ім. Івана Багряного, багатий і дуже різноманітний. На першому місці — досить об'ємиста Автобіографія самого Григорія Трохимовича. З неї довідуємося чимало цікавих річей. Показується, що небагато бракувало, а його самого могло й між нами не бути. Ще маленьким хлопчиною він упав був у глибоку криницю і тільки крик переляканої сестрички його врятував.

В Автобіографії виразно змальований шлях Григорія Китастого до музики, а там і до бандури. Він зростав в сім'ї співучій і музикальній. Батько, бувало, підспівував мелодії з творів Бортнянського, а мати знала безліч народних пісень і кантів. Вроджене замилування до музики у Китастих-батьків перейшло на їхніх синів, а згодом передалося з роду в рід оце вже в четверте покоління. Для самого Григорія не було іншої мрії, як тільки попасти в музичну школу. Здійснити цю мрію довелось йому аж на 20-ому році життя, коли його прийняли до Музичного Технікуму в Полтаві. Наступним кроком було вже навчання в Музично-Драматичному Інституті ім. Лисенка в Києві. Предметів навчання було багато, вчителі були різні, проте лекції Дмитра Миколаєвича Ревуцького про думу і чумацькі пісні западали в душу найглибше. Як пише Григорій Трохимович, він сам намагався згодом своїм співом і грою на бандурі „наблизитися до виконання Д. М. Ревуцького".

Велику частину Збірника виповняють праці, присвячені ювілятові. Це статті на різні музикознавчі теми: Мирослава Антоновича „Значення української партесної музики для російської музичної культури 17-18 стол.," Андрія Горняткевича „Кобза-бандура; спроба історичного підсумку", Осипа Залеського „Гнат Хоткевич і відродження бандури на західньо-українських землях", Ярополка Ласовського „Своєрідність форми „Поеми про Конотопську битву" Григорія Китастого, Андрія Шуля „Творчість Д. Бортнянського — критичний огляд" і Василя Витвицького „Гетьман Кирило Розумовський — музичний меценат".

Згадані вгорі роки досвіду бандуристів з німецько-нацистським режимом точно описані у спогадах колишнього адміністратора Капелі Івана Майстренка. Ці спогади тим цінніші, що в них автор використав свій щоденник, писаний у роках 1942-1943. Разом із спогадами Галини Крусь, одної з тих, що ходили тоді по Німеччині з нашим знаком „Ост", це матеріяли історичної вартости. Як читаємо в них, то їжджения по таборах праці і концертування не було легким. Нестерпним було передусім принизливе трактування з боку німецьких чиновників. Інша річ, що напівголодним і співати було важко. Та ще важче було те, що під час концертів їхні слухачі, між якими було чимало дівчат-підлітків, щоразу заходилися голосним плачем. Згадуючи це, Майстренко пише: „Мабуть тому, що все це для них дуже знайоме, рідне, нагадує про рідну батьківщину".

Редактор Збірника Яків Гурський зібрав із усіх-усюдів і вмістив у книжці довгий ряд поезій, спогадів, промов, та статтей присвячених Григорієві Китастому. Тут між авторами: Ганна Черінь, Марія Гарасевич, Павло Маляр, Борис Олександрів, Улас Самчук, Михайло Ситник, Микола Приходько, Яр Славутич, Ігор Соневицький, Ігор Білогруд, Володимир Баран та інші. Є й музичний твір Китастому присвячений: Андрія Гнатишина „Вперед!" для мішаного хору. Як показує цей список, наш бандурист-композитор має широкі кола звеличників.

Остання частина Збірника це ноти — вибрані твори Григорія Китастого. Їх чимало — 80 сторін (в цілому книжка має понад 290 сторін). Композитор вибрав їх так, щоб у Збірнику знайшлися твори різного складу і різного змісту. Тут і „Молитва" і „Марш" для дитячого хору з бандурою, твори для сольового співу, жіночого й мішаного хорів з бандурами і врешті для самих бандур поодинці і в ансамблях. Є й обробки народних пісень і транскрипції творів інших композиторів, аранжованих для бандур: полтавської та чернігівської. В обличчі доволі значного, під цю пору, поширення гри на бандурі нотна частина Збірника стане не раз у пригоді.

Закінчуючи, варто згадати багатий ілюстраційний матеріял, яким прикрашені обидва видання. Там світлини різних людей заслужених на полі кобзарства. Численні світлини Капелі та її диригента зроблені у різних часах і місцях при різних нагодах.

На тривожне питання, яке стояло перед любителями кобзарського мистецтва сто років тому, ми вже сьогодні можемо дати відповідь. Кобзарське діло не загинуло. Воно, правда, під впливом часу і обставин у дечому змінилося й набрало іншого характеру проте виявило не абияку витривалість і живучість. Обидві книжки, про які тут мова, це наглядно стверджують.

Зустріч Товариства українських ґрадуантів з громадськістю Дітройту

З ініціятиви Товариства українських ґрадуантів у Дітройті відбулася у неділю, 19-го вересня ц.р., у залі церкви св. Йосафата у Ворені зустріч з громадськістю Дітройту. Учителька Марта Віхорек доповідала про появу друком своєї книги під назвою „Українська граматика — самоучок для початківців" (формат — 8 і пів на 11 цалів, 338 ст.)

Доповідач розповіла про мотиви, які спонукали її написати свою книгу. Перший і основний з них — це той факт, що в Україні московсько-совєтська влада безоглядно русифікує усі роди шкільництва, від дитячого передшкілля до високих шкіл включно. Для росіян існують в Україні російські школи навіть у місцевостях, де вони в мінімальній кількості, в той час, як наприклад, у Москві живуть 250,000 українців, які не мають ані одної української школи. Така жахлива дійсність в Україні спонукала доповідача написати свою книгу для тих, що не знають української мови, але мають бажання її вивчити. Вона також згадала, що існуючі посібники української мови на поселеннях затяжкі для англомовних осіб, і це також одна з причин появи цієї книги.

Після її виступу, пані з Товариства ґрадуантів гостили гостей кавою і тістечками.

Зацікавлення граматикою М.Віхорек було велике, під час зустрічі гості закупили 110 книг за 1,100 дол. До цього автор додала ще 900 дол. і всю суму 2,000 дол. пожертвувала на потреби українознавчого шкільництва Товариства „Рідна Школа" в Дітройті.

Княжий дар учительки Марти Віхорек яка, як і її чоловік Михайло, також учитель, народилася у Канаді, а живуть вони увесь час у Дітройті, свідчить про її глибоку любов і прив'язання до українських культурних традицій та її бажання взяти активну участь у боротьбі за українську духовість молодого покоління в англомовному світі. Її книгою можуть з успіхом користуватись вже учні сьомої кляси, а також і студенти університету та старші.

У другій частині програми студент Михайло Друл і ґрадуантка суспільних наук Мирослава Віхорек відспівали у супроводі бандури народні пісні „Ой на горі, на високій" і „Тече річка невеличка". Потім вони виконали у супроводі фортепіяну танки „Гопак" і „Козачок". Талановитих виконавців гості нагородили довготривалими оплесками.

„Українська граматика — самоучок для початківців" появилась якраз у 46-ту річницю подружнього життя учителів Марти і Михайла Віхорек. З цієї нагоди Товариство „Рідна Школа" і батьки учнів Школи Українознавства бажають їм багато Божих ласк і нових успіхів у праці на користь української громади.

Осип Сливинський

Український День в Кергонксоні

Кергонксон, Н.Й. (Р.Б.)— В неділю, 19-го вересня ц.р., відбувся тут на Оселі УНС Союзівка заходами „Ад гок" Громадського комітету, який впродовж кількох місяців вложив багато праці у підготову, черговий Український День, що пройшов з великим моральним і матеріяльним успіхом. Участь у цій імпрезі взяло понад 700 осіб з Кергонксону, ближчих та дальших околиць.

Початок був назначений на першу годину по полудні, але багато людей вже раніше прибуло на оселю, щоб користаючися з прекрасної погоди, провести час на гутірці зі знайомими та друзями, а після полуденку із традиційних українських страв, що їх можна було набути завдяки нашим паням під проводом Емілії Ренер, оглянути виставку, зокрема прекрасно влаштовану українську хату із повним устаткуванням, вишивками, подушками, образами, керамікою під проводом Софії Барусевич та при допомозі інших пань. Катря Бішук демонструвала писання писанок, а Таня Паш дала показ вишивок. Усі ці експонати американці оглядали з великим подивом і признанням.

Точно в 3-ій год. по полудні почалася мистецька програма, що її відкрив голова Комітету д-р О.Волянський і передав дальше ведення програми Романові Шведові

Програма включала такі точки: місцевий мішаний хор „Золотий Гомін" під диригентурою проф. В.Бакума започаткував піснею „Америка, о бютіфул", а під диригентурою д-ра О.Волянського виконав пісні: „Гей, Карпати", „Пряла б же я куделицю" та „Пташиний хор". Ансамбль „Промінь" з Ню Йорку під диригентурою мгр Богдани Волянської виконав пісні: „Ой, піду я до млина" і „Ой, копав я керниченьку" в обробці Євгена Козака. Ансамбль бандуристів „Гомін Степів" виконав „Полтавський марш" Гната Хоткевича, а ансамбль „Промінь" ще раз проспівав при акомпаньяменті бандур дві веснянки: „Ходила я по садочку" і „Чорнобривий кольорик" в обробці Григорія Китастого і Богданни Волянської.

Після того Данило Слободян виголосив слово англійською мовою. Нав'язуючи до нашої історії вільного козацтва із демократичним устроєм, промовець вказав на те, що тепер наша Україна поневолена, і українці не одні, що втекли від тиранії, диктаторства і комунізму. В Америці живе тепер багато різних національностей, втішаючись свобідним життям, бо ця країна, як жадна інша, дає багато можливостей усім, що хочуть працювати. Було б наївність, сказав промовець, вважати, що ми є досконалі, але у цій нашій демократичній країні і правлінні, ми маємо право в кожних виборах вибрати собі таких провідників і представників, які найкраще нам відповідали б, нас репрезентували та виконували кожний на своєму пості свої обов'язки. Ми постійно змінюємо наші закони, стараючись зробити наш уряд і нашу систему якнайкращою. В остаточній аналізі демократична система повільна і може не надто ефективна, але вона ґарантує нам свободу. І тому ми, українці, радіємо, що живемо у цій країні. Наш Український День, що ми його влаштовуємо вже третій раз кожного року у нашій громаді, це вияв нашої вдячности та вислів: „Нехай Господь благословить Америку".

Черговою точкою програми було „Смичкове тріо" Барвінського, що її виконали проф. музики В.Тритяк та О.Ленець і М.Бачинський, обоє члени Філгармонії Гадсон Веллей. Останньою точкою програми був виступ танцювального ансамблю Осередку СУМ-А в Йонкерсі, Н.Й., „Чайка" під проводом Ореста Русинка, який виконав танець „Гопак".

Усі точки мистецької програми були бездоганно виконані, за що слухачі нагородили виконавців спонтанними і довго невгаваючими оплесками. Учасниками імпрези були також представники федеральної, стейтової та льокальної американської адміністрації: супервайзер міста Ваварсінг Френк Спада, суддя Джері Вінклер урядник міста Берта Ґорман, член асамблеї 95-го дистрикту Білл Ларкін, кандидат 101-го дистрикту до стейтової асамблеї Мері МекМікле, муж довір'я (тростис) Ваварсінгу Баб Довлінг і координатор конґресмена МекҐю Барабара Маселлі, яку конгресмен МекҐю делеґував репрезентувати його на Українському Дні, бо вже раніше заплановані обов'язки не дали йому змоги змінити свій порядок Незалежно від того, він надіслав до Комітету листа жалкуючи, що не може взяти участь особисто і просить включити його у нашу програму на майбутнє. Участь взяв також кандидат на конґресмена Баб Кровлі..

Громадський комітет, який ініціював і організував Український День, як у минулому, так і цього року, завжди мав на увазі і старався осягнути потрійну ціль із цієї імпрези: вможливити і дати змогу українцям, американським горожанам 3-го і 4-го покоління, які вже слабо або й зовсім не володіють українською мовою, зустрінутися з нами, показати їм, як живе українська громада в Америці, її культурні надбання та який вклад нашої громади в американське життя; приєднати для нашої справи якнайбільше число американських діячів і парламентаристів та запізнати їх з нашою культурою і, врешті, придбати фонди на наші національні цілі. Такими критеріями кермувалися у своїх починах організатори, і треба признати, що це їм вповні вдалося осягнути.

Велика кількість учасників—понад 700 осіб, що понад 200 особами перевищували кількість учасників Українського Дня у попередніх роках, велике зацікавлення американських громадян, які почуваються українцями, хоч вже не володіють української мовою, є великим позитивом. Це дає змогу і нагоду деяким, що цього хочуть, віднайти свій корень і своє походження.

Для спопуляризовання своєї акції Комітет подбав про видання спеціяльної брошури (українською і англійською мовами) під заголовком „Українці в Америці", у який подано список видатних українських діячів, які займають визначні пости в американському житті. Попередніми роками були видані також подібні брошури п.н. „Поселення українців в Кергонксоні і околиці" та „Українці".

У склад Комітету, що займався влаштуванням Українського Дня ввійшли такі особи: д-р О.Волянський, голова, проф. В.Бакум, Іван Хоманчук, С.Барусевич , Емілія Ренер, Оля Салук, Данило Слободян, Аня Слободян, В.Квас, Роман Равлюк і д-р Р.Барановський члени. Усі члени Комітету мали приділені певні функції, очолювали відповідні комісії та були відповідальні за виконання доручень. Незалежно від того багато осіб допомагали у праці в окремих комісіях і віддано виконували різні доручення Комітету, і за те їм належиться особлива подяка.

З великим признанням треба ствердити, що адміністрація Союзівки під керівництвом В.Кваса і нового директора Юрія Прокопця дуже прихильно поставилася до нашої акції і, відступивши на потреби Комітету свої приміщення, дала всебічну поміч і підтримку, чим значно причинилася до успіху цілої імпрези.

Про успіх цієї під кожним оглядом вдалої імпрези також може найкраще свідчити обширний і дуже прихильний репортаж про Український День в американській пресі. Дохід з імпрези вирішено на ліквідаційному засіданні Комітету призначити на такі цілі: 50 дол. на потреби нашої церкви св. Трійці в Кергонксоні, 100 дол на Бриґаду Першої Помочі (Ферст Ейд Сквад), а решту—на Фонд запланованої в 1983 році серії імпрез для відзначення 50-річчя штучного голоду в Україні.

Лунає пісня в Гантері

Чудова панорама Кетскильських гір, церковця, ґражда і ґалерії Гантеру манять наших туристів побувати в цьому чарівному закутку, що так дуже нагадує нам Карпати, наші рідні гори.

І дійсно, прийдеш сюди і душа оживає. Здається, ти вдома, в Ворохті, або Делятині. Ідеш східцями до церкви і милуєшся її красою, а вже всередині зачаровує її мистецтво.

З року в рік сотні українців з усіх континентів відвідують чарівний Гантер, приїжджають, щоб відпочити, намилуватися краєвидом, подихати свіжим повітрям, зустрітись зі знайомими.

Але крім того, в ґражді-ґалерії можна купити картини наших мистців і кожної суботи послухати українських співаків, мистців-інструменталістів та побачити артистів сцени.

Від початку існування ґражди ми мали вже понад десять малярських вистав і понад шістдесят концертів.

Цьогорічні музичні імпрези провадила Дарія Гординська-Каранович, наша піяністка, яка почала сезон своїм концертом, на якому вона відіграла твори Вівальді, Шопена й українські. Вона також акомпаньювала нашим співакам під час цьогорічного сезону. Імя Дарії Каранович можна знайти в американській енциклопедії Келлера.

Михайло Пежанський дав цікавий виклад на тему „Мистецтво в прозірках."

Марта Кокольська, відома оперова співачка, що вже в минулому виступала в Гантері, виконала пісні Соневицького, Китастого, Надененка та арії з опер Даньковича та Леонкаваллььо.

Великою і приємною несподіванкою був виступ нашого концертового скрипаля Рафаїла Венке, що своїм музичним темпераментом і глибоким тоном гри захопив слухачів. Скрипаль із почуттям відіграв „Циганські мелодії" Пабля Сарасате і „Романс" Степового.

Піяністка Таїса Богданська заграла твори Мендельсона, Шуберта, Шопена, Колесси і Костенка. Публіка вітала її тепло і ґратулювала з нагоди випуску її грамофонної платівки.

Олена Геймур, ліричне сопрано з гарним тембром голосу, відспівала твори Моцарта, Пуччіні, як також кілька українських пісень. Вона знана з американської сцени і готується до турне по Америці з нюйоркською оперою.

Нестор Цибрівський, челіст, і Ляриса Крупа, піяністка, відіграли з експресією твори Прокоф'єва, Шумана і Шопена, а сам челіст відіграв „Мінюет" і „Жиґу" Баха, а надпрограмово Рахманінова „Вокаліз". Ляриса Крупа, непересічно музикальна піяністка, відіграла твори Ревуцького і Коломийця. Обоє виступали в Европі і Південній Америці.

Ляриса Магун-Гурин, знана співачка, що в її голосі чути було значний поступ, відспівала арію Мімі із опери Богема" та уривки з опери „Тарас Бульба". Її акомпаньяторка Ірина Пелех належить до плеяди молодих піяністів, що на чужих естрадах включають українських композиторів; вона також акомпанює чоловічому хорові „Прометей" з Філядельфії.

Свіжим подихом в гантерській ґражді повіяло від гри учнів УМІ. Приємно було слухати наших молодих піяністів і скрипалів. У грі цих талановитих виконавців вичувалась серйозність до музичних студій і любов до інструменту.

Багряніють клени. Сезон кінчається. Пора повертатися додому. Але ми повернемося знову до чарівного Гантеру. Приїжджайте і ви. До побачення в ґражді.

Володимир Фіцилович

ВІДБУДУТЬСЯ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЛМКЛЮБУ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 15-го жовтня ц.р. в год. 7-ій вечора, тут в приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудуться Річні загальні збори Літературно-Мистецького Клюбу.

Замість квітів на могилу
бл. п. Евфрозини Федьків
Матері і Бабці наших Членів
складаємо 50.00 доларів
на ФОНД ПЛАСТОВОГО ЖУРНАЛУ „ЮНАК"

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ
І ПЛАСТПРИЯТ в Джерзі Ситі

Опечаленій Родині складаємо вислови глибокого співчуття.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Д-р Зенон Когут — 1,000 дол., в пам'ять батька бл. п. ІВАНА КОГУТА.

Франка Дахнівська — 1,000 дол., в пам'ять мами бл. п. АННИ КОССАК-ТАТАРСЬКОЇ.

Климентина і Мирон Жмуркевичі, Стефанія і Михайло Чорні — 300 дол., в пам'ять сестри і шваґерки бл. п. АННИ з ЛЯХОВИЧІВ РИЖЕВСЬКОЇ.

Люба і Микола Кобрин — 200 дол., в пам'ять сл. п. МАЙОРА УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ КУЗЬМИ МАРУЩАКА.

Мґр. Олександер Стовба — 100 дол., Інж. Василь Лагошняк — 50 дол., в пам'ять батька п. О. Стовби бл. п. ФЕДОРА ГРИГОРОВИЧА СТОВБИ.

Володимир і Катря Воловодюки — 100 дол., в третю річницю смерти батька бл. п. ДМИТРА ВОЛОВОДЮКА.

Д-р Леонід і Оксана Мостович — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. д-р НІНИ КАТЕРИНЮК.

Ярема Попель і Осипа Галяревич — по 50 дол., в пам'ять бл. п. ПОРУЧНИКА УСС-ів І СУДДІ СТЕПАНА НЕБЕША.

Софія Сенюта, Уляна і д-р Степан Павлинський, Алла і д-р Петро Харук, д-р Іванна Целевич, Орися і д-р Ярослав Іванець, Лариса і д-р Богдан Іванець, д-р Лев Дорожинський — 270 дол., в пам'ять св. п. МАРІЇ з КАНТОРІВ ПЛІХОТИ.

Анна і Степан Феденки — 50 дол., Ольга і Ярослав Дужі — 25 дол., Марта Тимчук — 15 дол., п-во Гвоздецькі — 10 дол., в пам'ять св. п. СТЕПАНА СИЛЬВЕСТРУКА.

Віра і Євген Гринишини з родиною, Роман і Стефа Зацерковні з родиною — 50 дол., замість квітів на могилу мами, бабці, прабабці бл. п. МАРІЇ з ЗАГАЄВИЧІВ ЗАЦЕРКОВНОЇ.

Омелян і Емілія Плешкевичі — 50 дол., в пам'ять св. п. РОМАНА КРИНИЦЬКОГО і 25 дол., в пам'ять св. п. БОГДАНА СТЕФАНОВИЧА.

Ірена і Андрій Даріян Сольчаники — 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. СТЕПАНА СЛЮСАРЧУКА.

Ольга і Ярослав Дужі — 25 дол., в пам'ять св. п. ТЕОДОРА КАРПА, і 15 дол., в пам'ять бл. п. ЗЕНОНА ГРИГОРЧИКА.

Марія і Омелян Омецінські — 25 дол., в пам'ять тіточного брата й шваґра бл. п. д-ра ВСЕВОЛОДА КЛЮФАСА.

Д-р Володимир і Марія Когутяки — 25 дол., замість квітів на могилу св. п. д-ра ВСЕВОЛОДА КЛЮФАСА.

Михайло і Ольга Середа — 25 дол., Роман і Галина Татарські — 20 дол., д-р Микола і Олена Климишини — 10 дол., замість квітів на могилу бл. п. ПОРУЧНИКА УСС І УГА СТЕПАНА СЛЮСАРЧУКА.

Марія Музика-Міро — 30 дол., Людвіґ і Гільда Пієґер, Леопольд і Авріеля Трачек, Євген і Марґарета Трачек з донькою — по 25 дол., Іван і Марія Барцаба, Роман Яценків — по 20 дол., в пам'ять св. п. МИКОЛИ Б. ТКАЧУКА НІКОЛС.

Д-р Ярослав і Ірена Остап'юки — 25 дол., замість квітів на могилу приятеля бл. п. ВОЛОДИМИРА ТАРНАВСЬКОГО.

П-во Терели — 25 дол., Надія Вербяна, П-во Бернадини, Любомир Ратич з родиною — по 20 дол., замість квітів на могилу бл. п. ГАВРИЛА ГОРДІЄНКА.

Олександер Івасів — 25 дол., замість квітів на могилу сл. п. МИТР. ПРОТ. о. АНДРІЯ ІЛІНСЬКОГО.

Микола і Надія Лаврин — 15 дол., Володимир і Матильда Раковські — 10 дол., в пам'ять св. п. ОСТАПА ПАВЛЮХА.

Дякуючи жертводавцям за пожертви линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив Померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого Дорогого МУЖА
сл. п.
д-ра МИХАЙЛА СТЕФАНОВА
складаю 100.00 доларів
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку.
МАРІЯ СТЕФАНІВ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
НА МОГИЛІ
нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ
сл. п.
ГАЛІ зі Стрийських ПОПЕЛЬ

відбудеться в суботу, 23-го жовтня 1982 року, в год. 11-ій ранку на українському цвинтарі свв. апп. Петра і Павла в Пармі, Огайо, безпосередньо після Служби Божої, що буде відправлена в год. 10-ій в церкві свв. апп. Петра і Павла в Клівленді, Огайо.

Про молитви й участь просять —
ЯРЕМА, чоловік — ДІТИ й ВНУКИ

✝

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 5-го жовтня 1982 року з Волі Всевишнього, несподівано, відійшов у Вічність, на 66-му році трудолюбивого життя,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО І БРАТ
бл. п.
МАКСИМ МАКАРЧУК
народжений на Волині, Україна.

ПАНАХИДА в четвер, 7-го жовтня 1982 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Duchynsky-Cherko Funeral Home, 111 Yonkers Avenue, Yonkers, N.Y.

ПОХОРОН в п'ятницю, 8-го жовтня 1982 р., о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до Церкви-Пам'ятника св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 11:30 і після Богослуження на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:
дружина — ПАВЛЯ
донька — ЛЕСЯ
сини:
МАКСИМ з дружиною НАТАЛКОЮ
і сином СТЕФАНЧИКОМ
ЮРІЙ з дружиною АЛІСОН і з донькою ЛЯРИСОЮ
2 БРАТИ І СЕСТРА в Україні
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 23-го вересня 1982 року, відійшов у Вічність, проживши 62 роки трудолюбивого життя,
наш Найдорожчий МУЖ, СИН І БРАТ
бл. п.
д-р ІВАН ІВАНЦІВ

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відслужені в п'ятницю, 24-го вересня 1982 року в похоронному заведенні Музика і Син.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 25-го вересня 1982 р. з катедри св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл. на парафіяльний цвинтар.

В глибокому смутку:
дружина — д-р МИРОСЛАВА
МАТИ І БРАТ в Україні
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й в Україні

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ, ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ

ПО ІНФОРМАЦІЇ ПРОСИТЬСЯ ЗВЕРТАТИСЯ ДО СЕКРЕТАРЯ ВІДДІЛУ АБО ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

ВІДДІЛ ДОРОСЛИХ

ADULT — MATURED ENDOWMENTS

Branch	State	Name	Cert. No.	Beneficiary	Date matured	Amount due
350	Conn.	Olga Krohley	117702	mother Eva	12/31/79	$ 500.00
12	Conn.	Oleh Hawryluk	125790	father Teodor	1/31/82	$ 342.00
106	Ill.	Michael Wojtowicz	120154	wife Lillian	12/31/79	$ 1,000.00
176	Ill.	Paul Oryhon	122095	father Paul P.	10/31/80	$ 882.00
220	Ill.	Horst J. Meniw	123063	mother Wilhelmin.	3/31/81	$ 234.00
221	Ill.	Larissa Palij	126888	husb.Wladimir	4/30/82	$ 145.84
284	Ill.	William R. Cepluch	120296	father William	12/31/79	$ 58.00
399	Ill.	John Lewkowycz	127476	mother Eugenia	8/31/82	$ 1,000.00
423	Ill.	Andrij. W. Browar	70703	father Emilian	10/31/81	$ 1,000.00
337	Md.	Olena Buczacka	124135	sister Maria	9/30/81	$ 136.00
20	Mich.	Wasyl Spisarczuk	119322	wife Raissa	9/30/79	$ 395.00
183	Mich.	Mathew R. Sepell	73249	Richard A.Simonian	4/30/82	$ 1,000.00
25	N.J.	Ostap Kociuba	124240	Shev.Society-Paris	9/30/81	$ 14.00
25	N.J.	Vasil Truchly M.D.	119415	mother Katherine	9/30/79	$ 1,000.00
25	N.J.	Orysia I. Maczuk	119458	father Jurij	9/30/79	$ 5.50
25	N.J.	Olha Kobziar	125523	son Andrij	12/31/81	$ 500.00
25	N.J.	Chrystyna Pevny	124529	mother Olha	10/31/81	$ 500.00
42	N.J.	Michael Kotis	123983	Welfare Board	8/31/81	$ 601.00
155	N.J.	Jeanne E. Fedin	136942	father Joseph	2/27/82	$ 2,000.00
155	N.J.	Catherine Pellegrino	124834	daught.Catherine	11/30/81	$ 500.00
155	N.J.	Stephen Romanko	123037	sister Marie	2/28/81	$ 1,000.00
155	N.J.	George Tarasiuk	125489	mother Dominika	12/31/81	$ 633.00
270	N.J.	William Baran	123863	wife Joan	7/31/81	$ 453.00
4	N.Y.	Aurelia V. Lepcan	143587	husb. Wasyl	11/30/81	$ 1,000.00
8	N.Y.	Carl Kwechin	116408	wife Eileen	5/31/78	$ 63.50
121	N.Y.	Frederick Tkatch	124247	wife Anna	9/30/81	$ 500.00
194	N.Y.	Helen Melnyczuk	123108	husb.Edward	3/31/81	$ 1,000.00
204	N.Y.	Juta M. Bilan	126303	father Alexander	2/28/82	$ 132.00
267	N.Y.	Dean Baron	71161	father Walter	12/31/81	$ 500.00
293	N.Y.	Dorothy Lechowit	124451	father Michael	10/31/81	$ 1,000.00
360	N.Y.	Dora Salaban	126120	mother Bohdanna	2/27/82	$ 500.00
360	N.Y.	Nina Tatransky	125561	son Valentin	12/31/81	$ 2,000.00
361	N.Y.	Helen Bohachevsky	124065	father Vladimir	8/31/81	$ 676.00
361	N.Y.	Lydia U. Savoyka	125186	sister Vera O.	12/31/81	$ 14.00
361	N.Y.	Anne Hatfield	120827	son Cabell Terry	2/29/80	$ 500.00
361	N.Y.	Josephine Horyslavsky	121140	daught.Chrystyna	4/30/80	$ 16.00
361	N.Y.	Myroslawa Wyshywany	121238	husb.William	4/30/80	$ 314.00
450	N.Y.	Irene Kost	124526	father Jaroslaw	10/31/81	$ 500.00
489	N.Y.	Josephine Kachaluba	115775	husb.Theodor	1/31/78	$ 297.00
102	Ohio	Ivan Sawchyn	126800	mother Katherine	4/30/82	$ 500.00
112	Ohio	Euhenia Dubas	126867	daught.Daria	4/30/82	$ 500.00
112	Ohio	Jaqueline R. Harry	70077	mother Eva	4/30/81	$ 500.00
274	Ohio	Charles Serednesky	126817	wife Christine	4/30/82	$ 1,000.00
328	Ohio	Roman I. Danylewycz	126903	brother Mykola	2/27/82	$ 1,000.00
63	Pa.	Mary Temsik	123848	brother Michael	6/30/81	$ 1,000.00
120	Pa.	Rudolph V. LaGatta	126871	wife Lillian	4/30/82	$ 500.00
153	Pa.	Luitgard Muhlbauer	126611	husb. Dieter	3/31/82	$ 75.75
153	Pa.	Lillian Pronevitch	115679	husb. George	1/31/78	$ 15.00
153	Pa.	John Patrick	115680	wife Wira	1/31/78	$ 140.41
397	Pa.	Alexandra Besborodko	122062	sister Natalia	9/30/81	$ 1,000.00
422	Pa.	Artemisia Nikorovich	125582	husb.Mychajlo	12/31/81	$ 500.00
503	Alberta	Mykola Bohatczuk	121660	wife Brigitte	7/31/80	$ 500.00
391	B.C.	Nick Wasylyszyn	110025	wife Maria	4/30/81	$ 858.00
432	Ont.	Irene Alexson	118291	husb. John	3/31/81	$ 759.00
432	Ont.	Lena Mazur	126073	daughter Diane	11/30/81	$ 1,000.00
432	Ont.	Maria Protozek	123573	Larysa Pinkowsky	4/30/81	$ 500.00
439	Ont.	Anna Kuryliw	126334	daughter Oksana	2/27/82	$ 500.00
439	Ont.	Marie D. Woloschuk	124458	mother Patricia	10/31/81	$ 55.00
440	Ont.	Nikanor Babij	124908	wife Lubomyra	11/30/81	$ 1,126.66
441	Ont.	Loretta Palinko	124023	mother Catherine	8/31/81	$ 295.66
441	Ont.	Nicholas Palinko	124024	wife Catherine	8/31/81	$ 27.00
471	Que.	Wolodymyr Koszil	122007	wife Rozalia	9/30/80	$ 16.42
471	Que.	Anna Mykolynskyj	126797	husb. Wasyl	4/30/82	$ 1,000.00

ВІДДІЛ МОЛОДЕЧИЙ

JUVENILE — MATURED ENDOWMENTS

Branch	State	Name	Cert. No.	Beneficiary	Date Matured	Amount due
54	Conn.	Kathleen Barry	66785	sister Judy	8/31/79	$ 261.00
59	Conn.	Walter F. Kuzio	70958	father Wasyl	12/31/81	$ 500.00
414	Conn.	Steven Leninski	69420	father Steven	1/31/79	$ 164.00
414	Conn.	Maria A. Markiw	75605	father Leo	12/31/81	$ 500.00
221	Ill.	Ulana Palij	71877	father Wladimir	4/30/82	$ 27.42
221	Ill.	Paul Palij	71878	father Wladimir	4/30/78	$ 106.00
284	Ill.	Carol Ann Gricius	66289	father Anthony	5/31/79	$ 500.00
379	Ill.	Jozica Hrucic	73476	father Jozef	6/30/80	$ 11.00
379	Ill.	Alixa Neu	77091	mother Margot R.	12/31/80	$ 207.00
423	Ill.	Katheren Baransky	70514	father Michael	9/30/81	$ 1,000.00
423	Ill.	Larissa Nahirniak	69659	father Wasyl	3/31/81	$ 43.37
199	Mass.	Paul G. Richards	64756	father Carol F.	9/30/78	$ 53.50
199	Mass.	Nancy Ellen Karas	71280	father Frank H.	12/31/81	$ 24.00
238	Mass.	George F. Wons	71106	father Theodore	12/31/81	$ 500.00
238	Mass.	Gary Michael Overko	71125	mother Muriel A.	12/31/81	$ 500.00
20	Mich.	Oleh Kinal	69121	father Lubomyr	11/30/80	$ 4.00
94	Mich.	Askold W. Buk	63956	father Wolodymyr	3/31/78	$ 8.91
292	Mich.	Steven T. Kachnij	71918	father Roman	2/27/82	$ 1,000.00
345	Minn.	George S. Jakimetz	68124	father Mykola	4/30/80	$ 500.00
385	Minn.	Anna Iwachiw	66394	father Ewhen	6/30/79	$ 89.75
179	Mo.	Peter Chulick Jr.	69997	father Peter Sr.	6/30/81	$ 500.00
179	MO.	Christine Chulick	69996	father Peter Sr.	6/30/81	$ 500.00
70	N.J..	Karol L.Krychkowski	68610	mother Helen	7/31/80	$ 1,000.00
25	N.J.	Markiyan D.Tytla	72645	father Markiyan	10/31/78	$ 58.00
25	N.J.	Olena Pevny	76967	father Bohdan	12/31/81	$ 317.87
42	N.J.	Andrea Masley	73580	grandmoth.A. Tkacz	7/31/81	$ 102.00
155	N.J.	John A. Chyzik Jr.	69388	father John	1/31/79	$ 102.00
155	N.J.	Gerard W. Mizerak	88329	mother Helen	6/30/81	$ 1,000.00
155	N.J.	Ann Marie Schmanko	71486	mother Helen	2/28/82	$ 630.00
155	N.J.	Victor J.Schmanko	71483	mother Helen	2/28/82	$ 630.00
331	N.J.	Chris Branco	70821	mother Lucille	11/30/81	$ 1,000.00
127	N.Y.	Linda Stankevich	71174	mother Frances	12/31/81	$ 500.00
127	N.Y.	Richard Stankevich	71175	mother Frances	12/31/81	$ 500.00
191	N.Y.	Russell D.Kolody	71158	father Russell	12/31/81	$ 500.00
191	N.Y.	Paul R. Mueller	73583	father Robert E.	7/31/81	$ 2,000.00
203	N.Y.	Irena Gawur	56044	Oleksa Stecok	1/31/74	$ 430.65
256	N.Y.	Christine M. Koroleski	73018	father John J.	2/28/81	$ 176.00
267	N.Y.	Katherine Baron	71163	father Walter	12/31/81	$ 500.00
267	N.Y.	Orest J. Jowyk	71639	father John	3/31/82	$ 12.00
267	N.Y.	Michael Kology	70495	father Onufry	9/31/81	$ 25.67
293	N.Y.	Andrew M. Huk	75620	father Michael	12/31/79	$ 549.00
293	N.Y.	Motria N. Huk	75621	father Michael	12/31/80	$ 514.00
361	N.Y.	Linda S. Baryk	68613	father John	7/30/80	$ 3.00
361	N.Y.	Michael D. Baryk	68614	father John	7/30/80	$ 9.46
361	N.Y.	Christine A.Karatnytsky	74344	father Bohdan	2/29/79	$ 14.00
361	N.Y.	George Klepach	68825	Alice Maryschuk	9/30/80	$ 21.00
455	N.Y.	Zenovious Rycar	71439	mother Alexandra	2/27/82	$ 500.00
102	Ohio	Peter F.Mackowski	73417	father Emil	6/20/79	$ 772.00
251	Ohio	Peter Goik	73113	mother Adele	3/31/81	$ 1,000.00
153	Pa.	Mark S. Patrick	65352	father John	12/31/78	$ 214.58
153	Pa.	Gerhard Swyschtch	65346	father Alexander	12/31/78	$ 40.00
445	Manitoba	Leo Kurdydyk	64373	father Anatol	6/30/78	$ 231.00
445	Manitoba	Taras I.Kurdydyk	70376	father Anatol	9/30/81	$ 126.67
445	Manitoba	Les Kurdydyk	64374	father Anatol	6/30/78	$ 235.00
341	Ont.	Marion A. Sokolik	65205	father John T.	12/31/78	$ 91.50
432	Ont.	Irene Dubelt	68615	father Bohdan	7/30/80	$ 14.00
432	Ont.	Nadia Jacyk	65168	father Petro	12/31/78	$ 7.00
432	Ont.	Sonia Jacyk	65167	father Petro	12/31/78	$ 6.50
432	Ont.	Wira Jacyk	65169	father Petro	12/31/78	$ 7.00
432	Ont.	Lada O. Lazor	64925	mother Kateryna	10/31/78	$ 34.00
432	Ont.	Martha A. Musij	65430	father Roman	12/31/78	$ 5.00
432	Ont.	Joan M. Romanick	65423	father Marshall B.	12/31/78	$ 7.00
432	Ont.	Susan Romanick	65424	father Marshall B.	12/31/78	$ 6.00
432	Ont.	Hryhor.A.Tershakowec	68466	father Andrij	6/30/80	$ 18.00
432	Ont.	Ulana Prybitkiwska	70521	father Roman	9/30/81	$ 1,357.12
432	Ont.	Lidia I. Rychlitzky	71327	mother Sophia	12/31/81	$ 1,000.00
432	Ont.	Lidia A. Tropak	70650	father Harry	10/31/81	$ 4.00
432	Ont.	Wolodymyr P.Tropak	70652	father Harry	10/31/81	$ 4.00
436	Ont.	Basil M. Lewycky	82223	mother Martha	8/30/80	$ 500.00
439	Ont.	Lesia M. Zuk	81373	father Wasyl	12/31/80	$ 23.00
454	Ont.	Patricia H.Smolak	70469	father Harry N.	9/30/81	$ 9.46
454	Ont.	Valeria Gean Smolak	70470	father Harry N.	9/30/81	$ 6.00
454	Ont.	Victoria Jane Smolak	70471	father Harry N.	9/30/81	$ 5.00
469	Ont.	Thomas S.Romanko	68854	mother Minnie	9/30/80	$ 4.00
471	Quebec	Irene O.Popowycz	70166	father Dimitro	7/31/81	$ 168.00

Допоможіть...

(Закінчення зі стор. 1)

стіші людські слова, пересихає горло і дерев'яніє язик.

Як сказав мені минулого року замполіт зони, Юрія позбавили тривалого побачення за заяви, адресовані 26 з'їздові КПСС (березень 1981) і Брежнєву (квітень 1981 р.). Ці заяви, за словами замполіта, свідчили, що Бадзьо „не став на шлях виправлення, оскільки зводить наклеп на радянську дійсність, називаючи себе політв'язнем, хоча зусаджений за особливо небезпечний державний злочин". Людина, яка звернулася до державної установи не з покаянним проханням, а зі справедливою, на його погляд, вимогою, :.орушила, виявляється, внутрішньотабірний режим, і її позбавили за це побачення, гарантованого їй законом!

Відтові минув рік. За цей час Юрій табірного режиму не порушував — навіть з погляду дріб'язково прискіпливих наглядачів, бо жадних заяв чи скарг не писав. У характеристиці, яку видала йому адміністрація табору, сказано, що він „спокійний, урівноважений, підкреслено ввічливий з адміністрацією" (слово „підкреслено" вжито, з усього видно, через невіру наглядачів у природність постійної, рівної ввічливости). Норму Юрій виконує, хоча її постійно збільшують, отже позбавляти його побачення нібито нема за що — нема навіть сякого-такого приводу. І тоді йому оголошують, що, по-перше, він одного разу завчасно пішов з роботи і, подруге, не виконав денної робочої норми. А між тим Юрій весь той день був на очах у бригадира, який міг би підтвердити, що пішов він вчасно, однак питати бригадира наглядачі відмовилися; та й норму в'язні зобов'язані виконувати місячну (за денним виробітком їхньої роботи досі не визначили), а її місячну норму, Юрій постійно виконує і навіть іноді перевиконує, хоч це невимовно тяжко — особливо для нього — через сильну близькозорість і прогресуючу катарактру.

Отже, привід для позбавлення чергового побачення знайшли — привід відверто знущальний і безглуздий. Це переконує мене в тому, що тюремники мають намір позбавляти нас побачень до кінця невільницького життя мого чоловіка — напевно, тому, що знають його глибоку прив'язаність ро родини й дітей. Алеж крім цього постійно перешкоджають і нашому письмовому спілкуванню, бо листи то надовго затримуються в дорозі, то взагалі „пропадають", то їх офіційно комфіскують наглядачі, — і спробуй доведи потім, що нічого „крамольного" в них не було.

Мого чоловіка загнали на каторгу за думки, довірені тільки паперові; причому він мав намір послати свою книгу, закінчивши її, до вищих партійно-державних органів, і в нього, на додачу до всього іншого, віднімають навіть ті крихти прав, які надає в'язням совєтський закон. Чоловік сказав мені, що досі він на знак протесту проти позбавлення його побачень оголошував недовгі голодівки та звертався зі скаргами до Прокуратури СССР, але, якщо так триватиме й надалі, він оголосить голодівку смертельну, і ніщо не змусить його потім змінити своє рішення.

Я боюся цього. Я боюся, що саме так досягне влада загибелі Юрія Бадзя. Це й змушує мене звернутися до людей доброї волі, а передусім до вас, жінки світу, — до вас, які особливо добре розуміють, що таке родинні узи, подружня прив'язаність і любов до дітей.

Я прошу вас, жінки, допоможіть мені повернути волю моєму чоловікові, а в найближчий час — сьогодні — допоможіть мені бодай захистити наше право на зустріч без тюремників-підглядачів, нібито гарантовану нам совєтським законодавством!

Травень 1982 року

Світлана Кириченко

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

Завершилась...

(Закінчення зі стор. 1)

Мірчук (СУМ), Марко Горбач (Пласт), Надя Скоп (СУСК), Юрко Сергійчук (МУН) Модератором панелю буде Аскольд Лозинський (СУМ).

„Сучасні погляди української молоді і роля молоді в українській громаді країни замешкання: роля молоді та способи дії в обороні національних прав України в діяспорі". Панелістами будуть: Богдан Ґоґусь (СУМ), Віктор Ліщина (ОДУМ), Христя Ковальська (Пласт) Нестор Микитин (СУСК). Модератором панелю буде Віктор Педенко (ОДУМ).

В суботу увечері відбудеться бенкет з участю представників українських церков та громадських установ. Головним промовцем з рамени провінційного проводу КУК — д-р Е.Рослицький, референт молоді і шкільництва при провінційнім проводі КУК. З привітами виступлять голова СКВУ мґр І.Базарко, Владика Кир Ізидор Борецький від УКЦ, представник Української Православної Церкви, мґр Ю.Шимко від провінційної леґіслятури Онтаріо та В. Бойчук від управи міста Торонто. Майстром церемонії буде Віктор Ліщина (ОДУМ). Після бенкету відбудеться забава.

Недільна програма включатиме участь делеґатів у Богослуженнях. Третій панель почнеться о год. 10:30 на тему: „Співпраця молодечих організацій між собою та можливості зактивізування незорганізованої молоді". Панелісти: Орися Ганушевська (Пласт), Віра Харченко (ОДУМ), Богдан Чолій (СУМ), Роман Ващук („Зарево"). Модератор — Ляриса Онишкевич (Пласт).

В неділю після спільного обіду відбудуться чотири доповіді:

„Важливість знання української мови та культурно-історичної спадщини для задержання української душі та запевнення існування і дії українських громад в діяспорі" — О. Шевченко (ОДУМ);

„Родина, церква, школа, молодечі організації та їх завдання у релігійному та національному вихованні молоді" — М. Кичеровська (Пласт).

„Майбутність українців у діяспорі — українська молодь в діяспорі та її відношення до України" — Ю. Шимко (СУМ);

„Плекання дії національної тотожности" — Я. Рак (КВОРА).

Як після кожного панелю, так і після кожної доповіді призначено 30 до 45 хвилин на дискусію, щоб дати змогу вимінятися думками з учасниками Конференції та гостями. Увечорі в неділю після спільної вечері відбудеться товариський вечір, метою якого є дати змогу делеґатам запізнатись, нав'язати зв'язки та в неофіційній атмосфері продискутувати проблеми.

Закінчення Конференції заплановано на понеділок, 11-го жовтня, в год. 12-ій вполудне. Того дня будуть прийняті резолюції та пороблені пляни для дальшої співпраці молодечих організацій та притягнення незорганізованої молоді.

Підготовча комісія запрошує всю молодь та громадянство до участи та моральної підтримки, бо яку підтримку дамо молоді і яку виховаємо молодь, таке буде наше майбутнє.

За Президію СКВУ:
Іван Базарко
президент СКВУ
Василь Безхлібник
генеральний секретар

За КУМО:
Любомир Романків
голова
Осип Рожка
секретар

З чим...

(Закінчення зі стор. 2)

відкрито?" То був ще один „крик у порожнечу?", як написано в однім часописі. Діло в тому, що ми всі пишемо і говоримо, а нічого не робимо. Ми привикли до такого стану і, покликаючись на еміґраційні обставини, дехто каже: „Так мусить бути". Неправильно говорить, прикриваючи обставинами своє занедбання, виправдуючи свій гріх перед Церквою і перед рідним народом.

Чи думаємо ми над тим, що за шість років наближається великопам'ятна дата: тисячоліття християнської України. Запитаймо себе, з чим ми, громада й окремі родини прийдемо на цей ювілей?

Пам'яті...

(Закінчення зі стор. 2)

ражами платівки з піснями Івасюка. Народ співає його пісні на фестивалях. Перед моїм від'їздом з України до ЗСА я почув страшну вість, що Володимира задушили і повісили у лісі під Львовом. Його шукали два тижні і ніхто з батьків не знав,де він і що з ним.

Володимир Івасюк, як чудовий композитор і поет торкнувся струн серця людини і його пісні залишаються з людиною до кінця, тому що вони були відгомоном його серця. Закінчуючи свій спогад про Володю, хочу використати поезію М. Рильского, який говорить про життя пісень:

Вони в тобі вони в мені,
В житті — до Заходу від Сходу,
Народу рідного пісні,
пісні великого народу,
Кохання й битва, труд і грім...
Народу слава — слава їм!

Леонід Вербицький

ГОЛОВА КОМІСІЇ

У повідомленні про осінню програму Українського Інституту Америки („Свобода" ч.179 з 22-го вересня 1982 року) п'ятий параграф слід читати: „На пропозицію мисткині Арки Оленської-Петришин головою Мистецької комісії УІА одноголосно затверджено присутнього на засіданні мистця Святослава Гординського. — Ред.